

Крынічка

Вядучая рубрыкі Грына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ГІЯЦЫНТ — КВЕТКА ДАЖДЖУ

З надыходам устойлівых халадоў пажадана падумаць пра ўкрыванне пасадак гіяцынтаў.

ДОГЛЯД

Гіяцынты — культура патрабавальная. У перыяд вегетацыі расліны варта 2—3 разы падкарміць. Кветанос трэба зразаць вострым нажом; калі суквецце не зразаць, то ў канцы цвіцення неабходна абраваць кветкі, пакідаючы кветанос. Важным прафілактычным мерапрыемствам з'яўляецца выдаленне з участка хворых раслін (выбракоўванне прародкаў 2—3 разы).

УБОРКА І ЗАХОЎВАННЕ ЦЫБУЛІН

Калі цыбуліны галандскіх гіяцынтаў пакінуць зімаваць у адкрытым грунце, цвісці на другі год яны будуць горш. Таму лепш дачакацца, калі лісце гіяцынтаў пажоўкне, і выкапаць цыбуліны. Канец чэрвеня — пачатак ліпеня — самы лепшы час для гэтай аперацыі. Захоўванне выкапаных цыбулін — самы адказны перыяд. Менавіта ў гэты час у цыбуліне ідзе працэс фарміравання суквецця. Адрасу пасля выкопвання цыбуліны прасушваць 5—7 дзён пры 20 °С у прыцменным памяшканні, якое добра праветрываецца, чысцяць ад зямлі і рэшткаў каранёў, затым сартуюць па памерах і ўкладваюць у скрыні не больш чым у 2 пласты. Дробную дзетку не адзяляюць.

Далейшае захоўванне буйных цыбулін гіяцынтаў рэкамендуецца праводзіць у 2 стадыі: першая — пры падвышаных тэмпературах, другая — перадпасадкавая. На першай стадыі цыбуліны трымаюць не менш за 2 месяцы пры 25—26 °С, а на другой — 1 месяц пры 17 °С. Вільготнасць паветра ў памяшканні не павінна быць занадта нізкай, інакш цыбуліны высохнуць. Позняе выкопванне і захоўванне цыбулін пры вельмі нізкай тэмпературы служаць асноўнымі прычынамі далейшага слаблага цвіцення гіяцынтаў.

Часта ў перыяд захоўвання ў цыбулін гіяцынтаў вакол донца ўтвараюцца шматлікія дробныя дзеткі. Яны лёгка абломваюцца, і таму цыбуліны з дзеткамі трэба высаджваць у грунт асабліва акуратна. Пры гэтым глыбіню пасадкі неабходна паменшыць удвая і абавязкова ўкрыць высаджаныя цыбуліны пластам мульчы, павялічваючы яго ў параўнанні са звычайным укрыццем. Такія дзеткі дагадоўваць 4—5 гадоў. Выклікаць іх утварэнне вельмі проста: адразу пасля выкопвання моцна пратрыце донца цыбуліны сухой анучай, выдаляючы карані.

Пасля завяршэння цвіцення кветанос абразаюць высока альбо пакідаюць, выдалішы толькі завялыя кветкі, для чаго праводзяць па ім рукой знізу ўверх. Лісце павінна натуральным чынам пажоўкнуць і адмерці, у гэтым выпадку найбольша колькасць назіраных пажоўтых рэчываў прыойдзе ў цыбуліну.

Ва ўмовах сярэдняй паласы выкопванне і перасадка з'яўляюцца абавязковымі для паспяховага вырошчвання гіяцынтаў.

Калі збіраюцца захаваць цыбуліну гіяцынта, загадаванага ў хатніх умовах, пасля завядання кветак, гэтак жа, як і ў садзе, кветаносы можна абрэзаць, але лісты павінны засохнуць натуральным чынам. У гэтым выпадку расліны працягваюць паліваць і падкармліваць на працягу месяца, а пасля поўнага завядання надземнай часткі цыбуліны выкопваюць і падсушваюць. Далей захоўваюць гэтак жа, як і выкапаныя ў садзе. Паколькі вырошчваюць гіяцынт дома з гэтай жа цыбуліны на наступны год не атрымаецца, яе высаджваюць восенню ў адкрыты грунт для наступнага вясновага цвіцення ў садзе. Выкарыстоўваць такія цыбуліны паўторна для выганкі можна толькі праз год.

ХВАРОБЫ

З хвароб часцей за іншыя сустракаецца жоўтая бактэрыяльная гнілата. Пры ёй тканкі цыбуліны ператвараюцца ў слиз з рэзкім непрыемным пахам. Падчас вегетацыі хваробу можна выявіць па адставанні ў росце, з'яўленні палосак і пляма на кветаносе і лісці, іх загніванні. Цыбуліны маюць відавочныя прыкметы паражэння. Хворыя расліны і цыбуліны знішчаюць (лепш за ўсё спаліць). Ямку пратручваюць 5% фармалінам ці хлорнай вапнай. На гэта месца гіяцынты можна вяртаць толькі праз некалькі гадоў.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.58	18.47	10.49
Віцебск —	7.49	18.34	10.45
Магілёў —	7.48	18.37	10.49
Гомель —	7.43	18.35	10.52
Гродна —	8.12	19.02	10.50
Брэст —	8.11	19.05	10.54

Месяц

Першая квадра 5 сакавіка. Месяц у сузор'і Шалей.

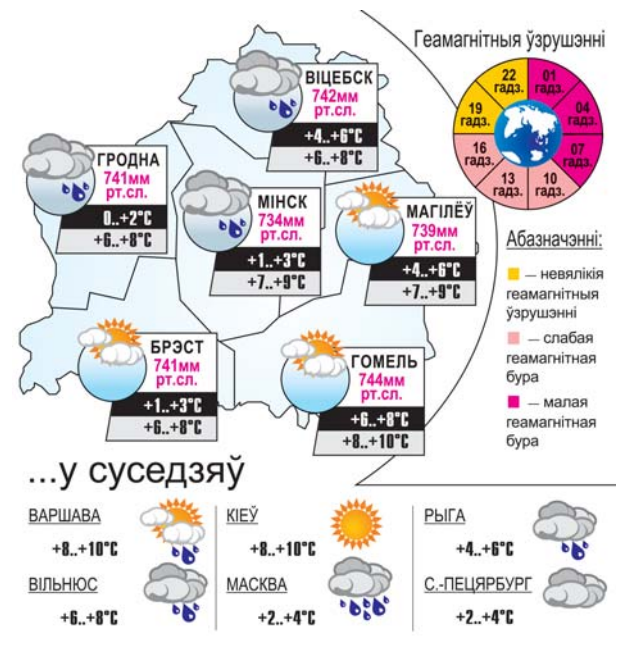
Імяніны

Пр. Данілы, Ільы, Паўла, Самуіла. К. ПАПЯЛЕЦ, ПАЧАТАК ВЯЛІКАГА ПАСТА. Антаніны, Фелікса.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Зіма крычыць:
— Гарэлка, холадна!
Вясна патрабуе:
— Шампанскага!

Лета:
— Піва, ды як мага халаднейшага!
І толькі восеню падыдзе ціха, пакладзе руку на плячо і лісліва скажа:
— Ну што, па каньчыку?

Жабрак просіць у мужчыны:
— Падайце на прахытак.
— Прабач, дружка, дробязі няма, у мяне картка.

— Вось з-за такіх, як ты, давялося мабільны тэрмінал купляць. Давай сюды сваю картку.

Прыходзіць муж дадому і кажа жонцы:
— Заўтра невялікі карпаратыўны сабантуйчык пасля работы, так што я п'яны прыду.
Жонка (пагрозіла):
— Не п'яны, а выпіўшы!
Муж (нясмела):
— Усё, усё, усё, выпіўшы, зразу меў.
Жонка:
— Не ўсё-ўсё выпіўшы, а проста выпіўшы!

Малюнак Аляксандра КАРШКЕВІЧА.

Даты

Падзеі

Людзі

1 САКАВІКА

1917 год — нарадзіўся Фёдар Іванавіч Шмакаў, акцёр і рэжысёр, ганаровы грамадзянін горада Віцебска. Народны артыст Беларусі і СССР. З 1939 года працаваў у Дзяржаўным рускім драматычным тэатры Беларусі ў Магілёве. З 1941-га — у Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Я. Коласа. Сыграў каля 200 роляў у тэатры і 40 у кіно. Зняўся ў кінафільмах «Узнятая цаліна», «Балтыйскае неба», «Людзі на балоце» і іншых. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі. За вялікі ўклад у развіццё тэатральнага мастацтва ўзнагароджаны спецыяльнай прэміяй Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Памёр у 2009 годзе.

1918 год — выйшаў у свет першы нумар грамадска-палітычнай і літаратурнай газеты «Дзяніца», органа Беларускага нацыянальнага камісарыята. Выдавалася ў Петраградзе і Маскве да лютага 1919 года на беларускай мове штотыдзень, асобныя матэрыялы друкавалі на рускай мове. Выйшла 49 нумароў. Асвятляла барацьбу працоўных Беларусі супраць нямецкіх інтэрвентаў, дзейнасць Белнацкама і яго аддзяленняў, беларускіх аб'яднанняў і ўстаноў у Расіі, жыццё беларусаў-бежанцаў. Апублікавала «Дэкларацыю правоў працоўнага і эксплуатаемага народа», тэкст Маніфеста Часовага рэвалюцыйнага рабоча-сялянскага ўрада Беларусі аб абвясненні БССР, пастанову Прэзідыума УЦВК аб прызнанні незалежнасці БССР, першыя паста-

новы беларускага савецкага ўрада і 1-га Усебеларускага з'езда Саветаў. Друкавала творы Я. Коласа, Ц. Гартнага, М. Гарэцкага, А. Гурло, навуковыя і публіцыстычныя артыкулы Я. Дылы, Я. Нёманскага і інш.

1947 год — пачаў фінансавыя аперацыі Міжнародны валютны фонд (МВФ). Заснаваны 27 снежня 1945 года пасля падпісання 28 дзяржавамі пагаднення, якое было распрацавана на Канферэнцыі ААН па валютна-фінансавых пытаннях у Брэтан-Вудс (ЗША) у ліпені 1944 года. Спецыялізаваная ўстанова ААН. Штаб-кватэра знаходзіцца ў Вашынгтоне.

1950 год — нарадзіўся (в. Крукавічы Калінкавіцкага раёна) Фёдар Іванавіч Панцялеенка, беларускі вучоны ў галіне парашковай металургіі, член-карэспандэнт НАН Беларусі, доктар тэхнічных навук, прафесар. У 1972 годзе скончыў Беларускі політэхнічны інстытут. Выкладаў у Полацкім дзяржаўным універсітэце, з 2006 года — у Беларускім нацыянальным тэхнічным універсітэце. Аўтар больш чым 200 навуковых прац, у тым ліку 13 манаграфій і кніг, 30 вынаходак і патэнтаў. Навуковыя даследаванні ў галіне парашковай металургіі, кампазіцыйных матэрыялаў і аднаўленчых тэхналогій.

1965 год — пачата прамысловая распрацоўка нафты на першым у Беларусі Рэчыцкім радовішчы.

Было сказана

Максім ТАНК, народны паэт Беларусі:
«З прастай дарогі смяецца крывая,
З лёгкай дарогі — цяжкая».